

Raadsvoorstel: Z/23/752745 / 861706
Onderwerp: **Subsidieaanvraag Odensehuis**

Datum: 23 mei 2023
Portefeuillehouder: Eva Dansen
I&O:
B&A / Raadsvergadering: 29 juni 2023
Opsteller: Driel, Sanne van
Geeft voorstel begrotingswijziging: Ja/~~Nee~~

Onderwerp:

Subsidieaanvraag Odensehuis

Voorstel:

Wij stellen u voor:

1. Een bedrag van totaal € 100.000,-- beschikbaar te stellen ten behoeve van het toekennen van een subsidie aan Stichting Odensehuis Gorinchem: € 40.000,-- voor 2023 en € 60.000,-- voor 2024;
2. Dit bedrag te dekken uit de reserve Sociaal Domein;
3. De financiële gevolgen van dit besluit te verwerken in een begrotingswijziging.

Aanleiding:

Het aantal mensen met dementie in Gorinchem groeit naar verwachting de komende decennia van 610 (in 2021) naar 1200 (in 2040), als gevolg van de vergrijzing. De meesten van hen wonen thuis. De impact hiervan is groot voor de persoon met dementie en hun naaste(n). Het ontbreekt hen vaak aan perspectief, ze raken in isolement en de belasting voor de mantelzorger is hoog.

Het Odensehuis biedt een laagdrempelige informatie-, advies- en ontmoetingsplek aan mensen met (beginnende) dementie en hun naaste(n). Er is ruimte voor ontmoeting, ondersteuning, activiteiten en advies. Men kan in- en uitlopen wanneer men zelf wil. Er is geen indicatie of diagnose nodig om deel te nemen aan de activiteiten van het Odensehuis. Het Odensehuis is meer dan een inloophuis of dagbesteding, het is een respijt en ondersteuning voor de mantelzorgers. De focus ligt op wat mensen nog wel kunnen, in plaats van op hun ziekte of beperking. Het Odensehuis wordt gerund door een betaalde coördinator, in samenwerking met vrijwilligers, mantelzorgers en mensen met dementie zelf. Ieder talent wordt benut. Het Odensehuis is een landelijk concept en wordt steeds meer uitgerold. Ook in onze regio zijn er inmiddels verschillende gemeentes die een Odensehuis geopend hebben of binnenkort openen (o.a. Sliedrecht, Papendrecht, Alblasserdam en Molenlanden). Meer informatie is te vinden op de landelijke website van Odensehuizen: <https://odensehuizen.nl/>.

In juni 2022 is er in Gorinchem een initiatiefgroep van inwoners aan de slag gegaan met de realisatie van een Odensehuis in Gorinchem. Begin 2023 hebben zij een stichting opgericht en een coördinator en vrijwilligers geworven. Het Odensehuis Gorinchem is 1 mei jl. gestart met één dag per week opening in Wijkcentrum Dalemplein en heeft de ambitie om dit in de toekomst uit te breiden. Uitbreiding is mogelijk zodra zij hier een geschikte locatie voor hebben gevonden. In de bijlage treft u een PowerPoint presentatie van de initiatiefgroep met informatie over een Odensehuis in Gorinchem.

Al eerder is het Odensehuis in de raad besproken en tijdens de behandeling van de Jaarstukken 2021 heeft u de motie "Ondersteuning van mantelzorgers blijft overeind" aangenomen. Er is toen besloten om € 49.000,-- te onttrekken uit de reserve Sociaal Domein ten behoeve van de ondersteuning van mantelzorgers in 2022. Het college heeft destijds al aangegeven dit geld te willen inzetten voor het Odensehuis. Omdat de initiatiefgroep meer tijd nodig had voor het opstarten van het Odensehuis, zijn de beschikbaar gestelde middelen in 2022 niet uitgegeven en zijn deze weer teruggestort in de reserve Sociaal Domein. Inmiddels zijn er een plan en een uitvoeringsorganisatie en wordt de raad verzocht om

voor 2023-2024 totaal € 100.000,-- beschikbaar te stellen ten behoeve van het toekennen van een subsidie aan het Odensehuis en dit te dekken uit de reserve Sociaal Domein.

De initiatiefgroep heeft veel werk verzet om het Odensehuis zo snel mogelijk te kunnen openen. De openingsdatum van 1 mei 2023 was al breed gecommuniceerd via krant, social media en stakeholders. Het oprichten van de stichting en het indienen van de subsidieaanvraag nam echter meer tijd in beslag dan ingepland. De subsidieaanvraag hebben zij eind april kunnen indienen. Ervan uitgaande dat u dit initiatief, net als wij, een warm hart toedraagt, hebben wij de stichting groen licht gegeven om per 1 mei 2023 te openen. Het Odensehuis is een waardevolle voorliggende voorziening, die we graag zo snel mogelijk benutten.

Beoogd effect:

Opstarten en draaiend houden van het Odensehuis Gorinchem als voorliggende voorziening nadat de afgesproken evaluatie is uitgevoerd.

Argumenten:

1.1. Het Odensehuis draagt bij aan doelstelling 3 (iedereen kan meedoen) van het Integraal Sociaal Beleid;

Met het ISB wil de gemeente dat iedereen, ook de meest kwetsbare inwoners, zijn of haar toekomst in eigen hand kan nemen, kan meedoen naar vermogen en zich kan ontwikkelen. Het Odensehuis draagt eraan bij dat mensen met (beginnende) dementie zo lang mogelijk thuis kunnen wonen en mee kunnen doen in de samenleving. Het biedt mensen met (beginnende) dementie een zinvolle dagbesteding, waardoor hun gevoel van eigenwaarde toeneemt. Mensen met (beginnende) dementie (ondersteund door hun mantelzorger) bepalen zelf hoe vaak ze willen komen, op welk moment en wat ze willen doen. Ze hebben hierbij zelf de regie en keuzevrijheid. Daarnaast biedt het Odensehuis een ontmoetingsplek voor zowel mensen met (beginnende) dementie als hun naaste(n). Voor mantelzorgers is het Odensehuis een plek waar zij lotgenoten kunnen ontmoeten en steun kunnen vinden bij elkaar.

1.2. Het Odensehuis draagt bij aan doelstelling 4 (inwoners ontvangen passende zorg en ondersteuning) van het Integraal Sociaal Beleid;

Met het ISB wil de gemeente zorgdragen voor passende zorg en ondersteuning, zo licht als het kan en zo zwaar als het moet. Om dit ook op langere termijn financieel houdbaar te laten blijven is het essentieel om 'de beweging naar voren' te maken en in te zetten op voorliggende voorzieningen. Het Odensehuis biedt niet-geïndiceerde ondersteuning aan mensen met (beginnende) dementie en is een goed voorbeeld van een algemene laagdrempelige voorziening.

1.3. De ondersteuning van het Odensehuis is aanvullend op de geïndiceerde zorg en ondersteuning en draagt bij aan het afschalen van geïndiceerde formele zorg.

Uit een effectenonderzoek van Odensehuis Papendrecht blijkt dat mensen met beginnende dementie door het Odensehuis minder of geen gebruik maken van de maatwerkvoorziening Dagbesteding. In Papendrecht leverde dit een financieel effect van € 50.000,-- per jaar op.

Voor mantelzorgers biedt het Odensehuis daarnaast een vorm van respijtzorg. Het draagt bij aan vermindering van de belasting, doordat zij deel kunnen nemen aan een andere activiteit en/of even weg kunnen voor een boodschap of wandeling.

1.4. De aanvraag voldoet aan de Algemene subsidieverordening Gorinchem 2020;

Een subsidie is het meest geëigend ondersteuningsinstrument. Inkoop is niet passend. Er is geen sprake van levering van een dienst aan de gemeente. De aanvraag voldoet aan de voorwaarden zoals gesteld in de Algemene subsidieverordening. Ter uitwerking is een subsidiebeschikking opgesteld.

1.5. De gemeenteraad bepaalt via het vaststellen van de begroting welke instellingen/partijen een subsidie ontvangen (begrotingssubsidie) en stelt het subsidieplafond vast voor subsidies waar alle instellingen/partijen geargumenteed een beroep op kunnen doen (nadere regels). De subsidie aan het

Odensehuis is niet opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026 en de verlening vraagt daarom een separaat besluit van de gemeente raad;

1.6. Voor het opstarten en draaiend houden van het Odensehuis en de inzet van een coördinator voor 3 dagen per week gedurende 20 maanden is een budget van € 100.000,-- nodig.

Met een budget van € 100.000 maken we het mogelijk voor het Odensehuis om te starten en uit te breiden naar 3 dagen openstelling. Dit budget volstaat voor een sluitende exploitatie gedurende de pilotperiode.

In april 2024 wordt de eerste openingsfase van het Odensehuis Gorinchem geëvalueerd. Bij positieve evaluatie komen we bij u terug met een voorstel om Stichting Odensehuis Gorinchem vanaf 2025 een begrotingssubsidie toe te kennen.

2.1. Onttrekking uit de reserve is een raadsbevoegdheid;

Tijdens de behandeling van de Jaarstukken 2021 heeft u de motie "Ondersteuning van mantelzorgers blijft overeind" aangenomen. Er is toen besloten om € 49.000,-- te onttrekken uit de reserve Sociaal Domein ten behoeve van de ondersteuning van mantelzorgers in 2022. Het college heeft destijds al aangegeven dit geld te willen inzetten voor het oprichten van een Odensehuis. Omdat de initiatiefgroep meer tijd nodig had voor het opstarten van het Odensehuis, zijn de beschikbaar gestelde middelen in 2022 niet uitgegeven en zijn deze weer teruggestort in de reserve Sociaal Domein. Inmiddels zijn er een plan en een uitvoeringsorganisatie en wordt de raad verzocht om voor 2023-2024 totaal € 100.000,-- beschikbaar te stellen ten behoeve van het toekennen van een subsidie aan het Odensehuis en dit te dekken uit de reserve Sociaal Domein.

2.2. De subsidie is niet voorzien in de reguliere begroting;

Aangezien het Odensehuis een waardevolle voorliggende voorziening is binnen het sociaal domein, is het logisch dat we het budget wat de afgelopen jaren binnen programma 7 over is gebleven op de budgetten die betrekking hebben op de doelgroep mantelzorgers hiervoor inzetten. In de afgelopen 3 jaar is dit ruim € 70.000,-- geweest.

3.1. In de begroting is geen rekening gehouden met de verstrekking van een subsidie aan het Odensehuis.

De financiële gevolgen van dit besluit worden verwerkt in een begrotingswijziging.

Risico's:

1.1. De ervaringen van Odensehuizen elders in Nederland laten een aanlooptijd zien van anderhalf tot twee jaar.

De bekendheid van het Odensehuis zal moeten groeien en mensen hebben tijd nodig om de weg hiernaar te vinden. Ook verwijzers hebben de tijd nodig om het Odensehuis te leren kennen en er op te vertrouwen dat hun cliënten of patiënten in goede handen zijn bij het Odensehuis.

Financiën:

De te verstrekken subsidie aan het Odensehuis bedraagt bij 3 dagen per week opening in totaal € 100.000,--. We zullen hiervoor per jaar het benodigde bedrag uit de reserve Sociaal Domein onttrekken ter dekking van de te betalen subsidie aan het Odensehuis.

2023: € 40.000,--

2024: € 60.000,--

Dekking na de pilotfase

In april 2024 wordt de eerste fase van het Odensehuis Gorinchem geëvalueerd. De eventuele voortgang van de subsidiëring van het Odensehuis vanaf 2025 hangt af van de uitkomsten van de evaluatie en de dan beschikbare gemeentelijke middelen. Bij een positieve evaluatie zijn we voornemens om een structurele subsidie te verstrekken en dit mee te nemen in het reguliere P&C-proces.

Participatie:
Gemeente Gorinchem heeft in het voorjaar 2022 met succes een oproep gedaan voor een initiatiefgroep van inwoners die aan de slag is gegaan met de realisatie van een Odensehuis. Het is een mooi voorbeeld van inwonerp participatie.
Communicatie:
Over de voortgang van het Odensehuis wordt periodiek in de nieuwsbrief ISB gecommuniceerd. Daarnaast biedt Stichting Odensehuis Gorinchem zelf direct informatie aan inwoners en organisaties, via krant, social media en samengorinchem.nl.
Duurzaamheid:
N.v.t.
Vervolproces:
Na besluitvorming wordt het besluit via een subsidiebeschikking kenbaar gemaakt aan het Odensehuis. In april 2024 wordt de pilot Odensehuis Gorinchem geëvalueerd.
Bijlagen:
PowerPoint – Een Odensehuis in Gorinchem
Burgemeester en wethouders van Gorinchem, de secretaris, de burgemeester,

Raadsbesluit

De gemeenteraad van Gorinchem,

Gelet op het raadsvoorstel van het college d.d. 23-05-2023

Gelet op de wettelijke bepalingen

Besluit:

1. Een bedrag van totaal € 100.000,-- beschikbaar te stellen ten behoeve van het toekennen van een subsidie aan Stichting Odensehuis Gorinchem: € 40.000,-- voor 2023 en € 60.000,-- voor 2024;
2. Dit bedrag te dekken uit de reserve Sociaal Domein;
3. De financiële gevolgen van dit besluit te verwerken in een begrotingswijziging.

Aldus besloten in de raadsvergadering van 29-06-2023

Griffier,

Voorzitter,